

تمدن مایاها چگونه نابود شد؟

تحقیقات جدید روی رسوبات دریاچه واقع در محل زندگی "مایا"ها نشان می‌دهد که تمدن مایا در قرن‌های پایانی خود، خشکسالی‌های شدیدی را متحمل شده است.

تحقیقات جدید روی رسوبات دریاچه واقع در محل زندگی "مایا"ها نشان می‌دهد که تمدن مایا در قرن‌های پایانی خود، خشکسالی‌های شدیدی را متحمل شده است.

به گزارش ایسنا و به نقل از فاکس؛ **نیوز**، تحقیقات جدید درباره اینکه چگونه تمدن مایا به طور ناگهانی نابود شد، توضیحات تازه‌ای ارائه می‌دهد.

"مایا" نام گروهی از اقوام سرخ‌پوست در جنوب مکزیک و شمال آمریکای مرکزی و نام تمدنی قدیمی در شبه جزیره "یوکاتان" است.

مایاها که از مشهورترین قبایل سرخ‌پوست بودند، معمولا شهرهایشان را در دل جنگل‌های بارانی می‌ساختند. حوزه زندگی و فعالیت مایاها حدود جنوبی کشور مکزیک و نیز سراسر گواتمالا و السالوادور را شامل می‌شد.

قوم مایا پدیدآورنده یکی از تمدن‌های بسیار پیشرفته آمریکای مرکزی در دوران پیشاکلمبی بود که دستاوردهای بسیار چشمگیری در هنر، معماری، ستاره‌شناسی و ریاضیات داشته است.

هم‌اکنون نیز گروه‌هایی از اقوام مایا در مکزیک و گواتمالا به سر می‌زنند.

مایاها با بهره‌گیری از تمدن‌های گذشته خود نظیر اولمک توانستند در خلال سال‌های ۲۵۰ تا ۹۰۰ پس از میلاد، تمدنی عظیم را در آمریکای مرکزی پایه‌گذاری کنند.

تاریخ مایاها به سه دوره مهم بخش‌بندی شده است و دوران پیشاکلاسیک یا زندگی ابتدایی و دوران کلاسیک یا عصر طلایی و دوره پساکلاسیک یا افول این تمدن را شامل می‌شود.

این قوم به گویش‌های متعدد زبان مایایی تکلم می‌کردند و نوعی خط ابتدایی هیروگلیفی نیز داشتند که آثاری را به آن خط می‌نوشتند.

تمدن مایا به دست اقوام مجاور ضعیف شد و سرانجام با هجوم اسپانیایی‌ها از میان رفت. پیش از این اضمحلال، مایاها به یکباره تمدن و شهرهای عظیم را رها کردند و به دامان کوهستان‌ها پناه بردند، که دلیل این رویداد به سبب از میان رفتن آثار مکتوب آن دوره و طرح نظریات گوناگون، تا کنون مشخص نبود.

پس از تخلیه شهرها، تمدن مایا رها شد و اقتدار مایاهای کوهستان نیز ابتدا به دست آزتک‌ها و سپس اسپانیایی‌ها از بین رفت.

همانطور که گفته شد، مایاها به این دلیل معروف هستند که یکی از پیشرفته‌ترین تمدن‌های عصر خود را با سیستم‌های نوشتاری پیچیده و تمرکز بر هنر، علم و دین بنا کردند.

اما با وجود چند قرن توسعه، بسیاری از شهرهای مایاها به سرعت در حدود سال ۹۰۰ پس از میلاد رها شدند که تاکنون همیشه به صورت یک معما برای انسان‌شناسان و پژوهشگران باقی مانده بود و نظریه‌هایی نظیر جنگل‌زدایی یا قطع بیش از حد درختان، رشد بیش از حد جمعیت و خشکسالی ارائه شده بود.

اکنون تحقیقات جدید منتشر شده در مجله Science، از تجزیه و تحلیل رسوبات دریاچه استفاده کرده تا نشان دهد که خشکسالی شدید، عامل اصلی در این اتفاق بوده است.

خشکسالی شدید تاثیر زیادی بر جمعیت انسان دارد

محققان نمونه‌های رسوبات دریاچه چیچانکاناب مکزیک را مطالعه کردند و مشخص شد که در دوره‌های ۱۰۰ ساله، بارش‌های سالیانه در منطقه مایاها، ۵۰ درصد کاهش داشته و این رقم در شرایط خشکسالی شدید تا ۷۰ درصد هم کاهش یافته است.

این تحقیق از این نظر مهم است که نشان می‌دهد تغییرات ویرانگر در آب و هوا چگونه می‌تواند موجب نابودی بشر شود.

لایه‌های رسوبی زیر این دریاچه به دقت مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند تا یک مدل از شرایط آب و هوایی در منطقه، شامل داده‌هایی مانند دما و بارندگی ایجاد شود.

در طول دوره‌های بارندگی کمتر، حجم دریاچه کاهش می‌یابد. همینطور که آب تبخیر می‌شود، ابتدا ذرات سبکتر تبخیر می‌شوند و عناصر سنگین به جا می‌مانند.

"آب فسیل" به حل معمای تغییر آب و هوا کمک می‌کنند

در زمان بحران خشکسالی، بلورهای گچ به طور مستقیم به ساختار آب دریاچه اضافه شده است که منجر به شکل‌گیری "آب فسیل" (Fossil water) می‌شود. این آب فسیل‌ها به محققان اجازه

داد تا خواص آب دریاچه را در طول دوره‌ها؛های مختلف تجزیه و تحلیل کنند. "نیک ایوانز"، دانشجوی کارشناسی ارشد رشته اقلیم؛شناسی باستانی دانشگاه کمبریج و نویسنده این مطالعه گفت: این روش به مانند این است که شما در حال نمونه؛برداری از آب این دریاچه در گذشته هستید. آب؛فسیل؛های موجود در دریاچه چیچکاناب حاکی از دوره؛های خشکسالی شدید و طولانی؛مدت در این منطقه است.

جنگل؛زدایی ممکن است موجب خشکسالی شود

آب؛فسیل موجود در دریاچه چیچکاناب نشان می؛دهد که دوره؛های خشکسالی چقدر طولانی و شدید بوده؛اند. با وجود اینکه ما امروزه چیزهای زیادی در مورد شرایط آب و هوایی می؛دانیم، اما دلیل وقوع این خشکسالی شدید هنوز مشخص نیست.

وقوع خشکسالی؛های شدید با گرم شدن کلی جهانی که به عنوان "دوره گرمای قرون وسطی" شناخته می؛شود، سازگار است. دوره؛های گرمایی به یک دوره از زمان گفته می؛شود که درجه حرارت احتمالا ناشی از کاهش خاکستر آتشفشانی در جو و افزایش فعالیت خورشیدی، افزایش می؛یابد.

برخی دیگر از کارشناسان می؛گویند که این خشکسالی با شواهدی از جنگل؛زدایی در آن منطقه مرتبط است. از بین بردن حجم عظیمی از درختان، موجب کاهش میزان رطوبت هوا و همچنین ایجاد بی؛ثباتی در خاک می؛شود که در نهایت منجر به خشکسالی می؛شود.

این تحقیق در مجله Science منتشر شده است.